

Sygnatura akt VIII Ga 8/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SR del. Anna Górnik (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Monika Ziębakowska

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w S.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 29 września 2015 roku, sygnatura akt X GC 1393/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej w Ł. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej w S. kwotę 24.496,21 zł (dwadzieścia cztery tysiące czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia jeden groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2011 roku oraz kwotę 4.867 zł (cztery tysiące osiemset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.425 zł (dwa tysiące czterysta dwadzieścia pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO (...)SSO (...)SSR (del.) (...)

Sygnatura akt VIII Ga 8/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 1 września 2014 r. powódka (...) spółka akcyjna w S. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej w Ł. kwoty 24.496,21 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia 4 października 2011 r. oraz kosztami procesu.

Powódka wskazała na zawiązanie konsorcjum z B. Sp. z o. z siedzibą w S. celem realizacji zadania pn. „Przebudowa trybuny południowo-zachodniej w ramach przebudowy stadionu OSiR przy ul. (...) w Ś.”. W ramach zawartych umów (...) sp. z o.o. dostarczyła Liderowi Konsorcjum (powódce) gwarancję ubezpieczeniową właściwego usunięcia wad i usterek do polisy nr (...) - (...) z dnia 9 listopada 2007 r., w której to pozwana jako gwarant była zobowiązana do nieodwołalnej i bezwarunkowej zapłaty roszczeń powódki z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i

usterek przez B. Sp. z o. z siedzibą w S. do kwoty 24.496,21 zł. W okresie obowiązywania gwarancji wystąpiły usterek, które mimo wystosowanego wezwania i określonego terminu nie zostały usunięte przez Partnera Konsorcjum. Na tej podstawie powódka pismem z dnia 31 sierpnia 2011 r. wezwała pozwaną jako Gwaranta do zapłaty kwoty 24.496,21 zł z tytułu udzielonej gwarancji. Pozwana odmówiła spełnienia świadczenia z uwagi na przekroczenie 90 dni liczonych od wyznaczonego terminu do usunięcia stwierdzonych usterek.

W dniu 30 października 2014 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem powódki.

W sprzeciwie od powyższego nakazu pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwana przyznała, że udzieliła powódce jako beneficjentowi stosownej gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia usterek przez zobowiązanego - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. powstałych przy realizacji wskazanego w pozwie zadania. Nie negowała także faktu wezwania do realizacji gwarancji ubezpieczeniowej pismem datowanym na dzień 31 sierpnia 2011 r. Zdaniem pozwanej wezwania kierowane przez powódkę do (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. w upadłości likwidacyjnej jednoznacznie określały termin do usunięcia stwierdzonych usterek na dzień 15 października 2010 r., a zatem wezwanie do wypłaty kwoty gwarancyjnej zostało złożone po upływie terminu określonego w pkt 6 gwarancji. Pozwana podniosła, że powódka nie zachowała również innych wymogów formalnych realizacji gwarancji, co uprawniało ją do odmowy wypłaty odszkodowania.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka wskazała, że brak jest podstaw do stwierdzenia powstania należności wcześniej niż w terminie 90 dni od złożenia wezwania do zapłaty, gdyż w kierowanym do pozwanej piśmie przedłożyła kserokopię faktury nr (...) z dnia 29 sierpnia 2011 r. wystawionej przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. tj. podmiot dokonujący ostatecznie usunięcia stwierdzonych wady i usterek, co do których usunięcia zobligowany był (...) sp. z o.o.

Wyrokiem z dnia 29 września 2015 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie (sygn.. akt X GC 1393/14) w punkcie I sentencji oddalił powództwo, w punkcie II sentencji zasądził do powódki na rzecz pozwanej kwotę 2417 zł.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na ustaleniu, iż w dniu 2 sierpnia 2007 r. powódka (...) spółka akcyjna w S. zawiązała konsorcjum z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. dla realizacji zadania pn. „Przebudowa trybuny południowo-zachodniej w ramach przebudowy stadionu OSiR przy ul. (...) w Ś.”. W konsorcjum powódka pełniła funkcję Lidera Konsorcjum, zaś (...) sp. z o. o. siedzibą w S. - Partnera Konsorcjum. Inwestorem zadania była zaś Gmina M. Ś. (zwana dalej Zamawiający). Zgodnie z zawartymi umowami (...) sp. z o.o. wykonywała roboty na trybunie południowo - zachodniej stadionu OSiR przy ulicy (...) w Ś..

Sąd Rejonowy ustalił, że w ramach zawartych umów (...) sp. z o. o. w S. dostarczyła powódce Gwarancję ubezpieczeniową właściwego usunięcia wad i usterek do polisy nr (...) - (...) z dnia 9 listopada 2007 r., w której to pozwana (...) spółka akcyjna w Ł. jako Gwarant zobowiązała się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłaty roszczeń powódki z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek przez Zobowiązanego do kwoty 24.496,21 zł. Zgodnie z pkt 6 udzielonej gwarancji ubezpieczeniowej „wezwanie do zapłaty powinno być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu Beneficjenta i złożone w okresie ważności gwarancji, jednak nie później niż 90 dni od daty powstania należności, pod rygorem odmowy zapłaty gwarantowanych należności.” W pkt 7 lit b gwarancji wskazano natomiast, że: „do wezwania należy dołączyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kopię skierowanego do Zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad oraz sposób i termin ich usunięcia, wraz z potwierdzeniem wysłania”. Jednocześnie w pkt 9 gwarancji strony ustaliły, że wezwanie nie spełniające określonych w gwarancji ubezpieczeniowych wymogów formalnych w pkt 6 i 7 będzie bezskuteczne; tylko kompletne wezwanie do zapłaty otrzymane przez pozwaną w terminie jej ważności będzie skutkowało powstaniem obowiązku wypłaty gwarantowanej należności. Strony w pkt 4 gwarancji określiły termin zapłaty sumy gwarancyjnej na 30 dni od daty skierowania wezwania do Gwaranta.

Zgodnie z podpisanym aneksem nr (...) z dnia 3 września 2008 r. gwarancja obejmowała okres od dnia 3 września 2008 r. do dnia 2 września 2011 r.

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2009 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie w sprawie prowadzonej pod sygn. akt XII GU 99/09 ogłosił upadłość (...) sp. z o. o. w S. obejmującą likwidację jej majątku.

Sąd Rejonowy ustalił również, że w okresie ważności wystawionej gwarancji ubezpieczeniowej pismem z dnia 16 września 2010 r. Gmina M. Ś., działając jako Zamawiający, zawiadomiła powódkę o wystąpieniu usterek polegających na odpajaniu i pękaniu warstwy wyrównawczej trybuny i wyznaczyła przegląd gwarancyjny. Powódka wezwała Syndyka masy upadłości (...) sp. z o. o. S. w upadłości likwidacyjnej do udziału w wyznaczonym przeglądzie gwarancyjnym na dzień 24 września 2010 r.

Dnia 24 września 2010 r. przedstawiciel Gminy M. Ś. wraz z powódką dokonali przeglądu gwarancyjnego w wyniku którego stwierdzone zostały usterki i termin do ich usunięcia do 30 lipca 2011 r. W przeglądzie nie uczestniczył przedstawiciel Syndyka masy upadłości (...) sp. z o. o. w S.. Dokonane ustalenia znalazły odzwierciedlenie w Protokole Przeglądu Gwarancyjnego z dnia 24 września 2010 r. W zastrzeżeniach do protokołu wskazano, iż wykonawca do 29 października 2010 r. przedstawi zamawiającemu (inwestorowi) technologię naprawy do akceptacji

Sąd I Instancji ustalił, że pismem z dnia 1 października 2010 r. powódka poinformowała upadłą spółkę o dokonanym przeglądzie, przekazała protokół z przeglądu oraz wezwała Syndyka masy upadłości (...) sp. z o. o. w S. w upadłości likwidacyjnej do nadesłania w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 października 2010 r. technologii naprawy wad wraz z oświadczeniem o podjęciu się dokonania naprawy wskazując, że po jego bezskutecznym upływie powódka będzie uprawniona do usunięcia wad na koszt i ryzyko upadłego. Syndyk masy upadłości w wyznaczonym terminie nie dostarczył żądanej technologii naprawy, jak również nie złożył stosowanego oświadczenia. Poinformował jedynie pismem z dnia 11 października 2010 r. o ogłoszeniu upadłości spółki (...) sp. z o.o. i związanej z tym możliwości zgłaszania wierzytelności w stosunku do upadłego. W tych okolicznościach powódka przystąpiła do wykonywania napraw, o czym poinformowała Syndyka masy upadłości (...) sp. z o. o. w S. w upadłości likwidacyjnej pismem z dnia 15 listopada 2010 r. Ponowne pismo z dnia 9 grudnia 2010 r. wystosowane do Syndyka nie zawierało określenia terminu do usunięcia stwierdzonych usterek, a jedynie oświadczenie o konieczności samodzielnego wykonania naprawy w przypadku braku czynnego udziału Partnera Konsorcjum.

Ostatecznie powódka zleciła wykonanie napraw trzeciemu podmiotowi (...) sp. z o. o. w G., który wystawił w tym zakresie fakturę Vat nr (...) z dnia 29 sierpnia 2011 r. na kwotę 26.002,20 zł brutto.

Pismem z dnia 31 sierpnia 2011 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 24.496,21 złotych z tytułu udzielonej gwarancji wskazując, że upadła spółka (...) sp. z o. o. nie usunęła wad i usterek ujawnionych w okresie obowiązywania gwarancji. Wskazane pismo zostało złożone w tym samym dniu w przedstawicielstwie pozwanej w S.. W odpowiedzi pozwana w decyzji wydanej dnia 20 września 2011 r. odmówiła spełnienia świadczenia wynikającego z gwarancji wskazując, że wezwanie do zapłaty powinno zostać do niej skierowane w terminie 90 od dnia powstania należności tj. od 15 października 2010 r. Od wydanej przez pozwaną decyzji powódka pismem z dnia 27 października 2011 r. złożyła odwołanie. Wraz z pismem powódka przedłożyła pozwanej kserokopię faktury nr (...) z jednoczesnym wskazaniem, że nie była zobowiązana do udokumentowania powstania należności nie później niż 90 przed dniem wezwania do zapłaty. Pozwana po ponownym przeanalizowaniu sprawy decyzją z dnia 23 stycznia 2012 r. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w zakresie odmowy wypłaty odszkodowania w ramach realizacji gwarancji ubezpieczeniowej. Jednocześnie pozwana wskazała, że w treści wezwania do zapłaty wysłanego przez powódkę do zobowiązanego określono jedynie rodzaj stwierdzonych wad bez wskazania sposobu ich usunięcia. Kolejne zaś sporządzane w tym zakresie wezwania powódki z dnia 15 listopada 2010 r. i 9 grudnia 2010 r. nie zakreślały żadnego terminu Syndykowi masy upadłości (...) sp. z o. o. w S. w upadłości likwidacyjnej.

W oparciu o dokonane ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Sąd Rejonowy wskazał, że zobowiązanie się pozwanej do zapłaty na zasadach określonych w gwarancji miało charakter zobowiązania nieodwołalnego i bezwarunkowego, a więc w znacznym stopniu abstrakcyjnego, którego celem było

zabezpieczenie roszczeń powódki z tytułu należytego wykonania umów zawartych z nich przez spółkę (...) na realizowanej inwestycji.

Sąd I instancji dokonując wykładni językowej i celowościowej postanowień udzielonej gwarancji doszedł do przekonania, że nie zostały spełnione wymogi formalne wezwania określone w pkt 6 gwarancji. W ocenie Sądu zapis ten w sposób jednoznaczny wskazywał, że wezwanie winno zostać skierowane do Gwaranta nie później niż w ciągu 90 dni od daty powstania należności, pod rygorem odmowy zapłaty. Wskazana przy tym należność stanowiła (zgodnie z pkt 2 gwarancji) roszczenie powódki jako beneficjenta w stosunku do zobowiązanego z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w okresie gwarancji. Zdaniem Sądu Rejonowego bezspornym w niniejszej sprawie pozostawał fakt stwierdzenia usterek w pracach zobowiązanego już we wrześniu 2010 r. Powyższe znalazło potwierdzenie w sporządzonym protokole z dnia 24 września 2010 r. Skoro zatem powódka pismem z dnia 1 października 2010 r. wezwała zobowiązanego z tytułu gwarancji do usunięcia wad i wskazania technologii naprawy w terminie do 15 października 2010 r., to Sąd I instancji uznał, iż z chwilą bezskutecznego upływu tego terminu kształtowało się uprawnienie powódki do skierowania żądania wypłaty sumy gwarancyjnej. W ocenie Sądu Rejonowego wówczas powstało roszczenie powódki określone w pkt 2 gwarancji. Technologiczne określenie sposobu niwelacji stwierdzonych usterek stanowiło pierwszy etap podjętych prac naprawczych. Powyższe znajdowało potwierdzenie zarówno w sporządzonym protokole, jak i w pismach powódki. Rozmiar bowiem uszkodzeń był na tyle znaczny, że w pierwszej kolejności zaistniała potrzeba dookreślenia sposobu ich naprawy i jego zaakceptowania przez inwestora. Skoro zatem zobowiązany już na tym etapie odmawiał współpracy to zasadnym było przyjęcie, że kolejne kroki (podjęcie naprawy) również nie zostaną zrealizowane. W ocenie Sądu Rejonowego słusznie zatem przyjęła pozwana, że od momentu bezskutecznego upływu terminu wskazanego w wezwaniu z dnia 1 października 2010 r. tj. od 15 października 2010 r., bieg rozpoczął 90 dniowy okres określony w gwarancji. W tych okolicznościach Sąd ten uznał, że termin podany w pkt 6 gwarancji nie został przez powódkę zachowany.

W ocenie Sądu Rejonowego wymogi formalne wezwania w ramach udzielonej gwarancji zostały dookreślone przez strony i stanowiły podstawę do jej wypłaty. Z przedłożonych zaś dokumentów nie wynikał żaden inny termin, od którego należało przyjąć ukształtowanie się roszczenia obciążającego pozwaną z tytułu udzielonej gwarancji. Powódka w tym zakresie nie przedłożyła żadnych skutecznych dowodów, zaś obowiązek dowodowy stosownie do treści art. 6 k.c. obciążał powódkę.

W ocenie Sądu Rejonowego zapisy udzielonej gwarancji nie uzależniały jej wypłaty od potwierdzenia poniesienia szkody z tytułu nie usunięcia wad przez zobowiązanego. W tym zakresie skutecznym było samo złożenie wezwania do zapłaty zgodnego z określonymi w umowie wymogami formalnymi w okresie udzielonej gwarancji. Wskazane w przedmiotowej umowie zapisy jednoznacznie wskazywały od spełnienia jakich wymogów formalnych pozostaje uzależniona wypłata udzielonej gwarancji. Zdaniem Sądu Rejonowego każdy dodatkowy dokument nie wymieniony w umowie jako konieczny załącznik dla skutecznego wezwania do zapłaty nie mógł stanowić podstawy do wypłaty sumy gwarancyjnej w przypadku braku spełniania określonych warunków formalnych. Sąd Rejonowy zauważył, że strony same w ramach swobody zawierania umów ukształtowały wskazane wyżej zapisy. Pozwana bowiem jako gwarant nie badała merytorycznej słuszności żądania zapłaty. Sąd I instancji podkreślił, że uzyskanie tak pewnego zabezpieczenia nakłada na beneficjenta konieczność ścisłego przestrzegania warunków formalnych nałożonych na żądanie zapłaty i towarzyszące mu ewentualnie.

Sąd orzekający w I instancji wskazał, że nie sposób zgodzić się z twierdzeniami pozwanej w zakresie złożenia przez powódkę wezwania z dnia 31 sierpnia 2011 r. po upływie okresu obowiązywania gwarancji. Sąd Rejonowy na podstawie przedłożonych dowodów ustalił, że dokument ten został opatrzony prezentatą pozwanej w tym samym dniu i opatrzony podpisem. Na tej podstawie uznał za nietrafiony zarzut pozwanej o wpłynięciu przedmiotowego dokumentu dopiero w dniu 13 września 2011 r.

Sąd Rejonowy ocenił jako słuszne stanowisko pozwanej, że od dnia 15 października 2010 r. należy liczyć termin określony w pkt 6 gwarancji. Za początek biegu przedawnienia uznał dzień 13 lutego 2011 r., po doliczeniu 90 dni oraz 30 dniowego terminu zapłaty określonego pozwanej na dokonanie wypłaty sumy gwarancyjnej. Roszczenie zatem

uległoby przedawnieniu z dniem 13 lutego 2014 r. Powódka jednak w tym okresie pismem z dnia 31 sierpnia 2011 r. wezwała pozwaną jako gwaranta do wypłaty odszkodowania. Mając na uwadze treść art. 819 § 4 k.c. Sąd I Instancji przyjął, że wydana przez pozwaną w odpowiedzi na powyższe wezwanie decyzja z dnia 20 września 2011 r. przerwała bieg przedawnienia. Od tego dnia termin ten biegł na nowo, a zatem pozew został wniesiony przez powódkę przed upływem przedawnienia roszczenia tj. dnia 1 września 2014 r.

Podsumowując swoje stanowisko Sąd Rejonowy stwierdził, że powódka nie dochowała wymaganych formalności związanych z wezwaniem pozwanej do zapłaty udzielonej gwarancji w terminie 90 dni od daty powstania należności, co stanowiło podstawę do wyłączenia odpowiedzialności pozwanej z tego tytułu po myśli pkt 6 gwarancji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając powódkę jako stronę przegraną obowiązkiem ich zwrotu.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie prawa procesowego:

- art. 233 k.p.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c. poprzez błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, że termin 90 dni do złożenia wezwania do zapłaty, a wskazany w punkcie 6 gwarancji ubezpieczeniowej należy liczyć od dnia 15 października 2010 r., podczas gdy z treści gwarancji ubezpieczeniowej nie sposób wywodzić, w jaki sposób należy określać termin powstania należności oraz poprzez zaniechanie ustalenia przez Sąd I instancji, że w braku dokładnego wskazania przez pozwaną w treści gwarancji ubezpieczeniowej sposobu określenia terminu powstania należności, przyjęć należy, iż powstanie po stronie powoda obowiązku zapłaty na rzecz podmiotu trzeciego, który to podmiot usuną wady i usterki za zobowiązanego wykonawcę można wskazać jako termin powstania należności w rozumieniu pkt 6 gwarancji;

- art. 233 k.p.c. poprzez zaniechanie ustalenia przez Sąd I instancji, że powódka wypełniła wszystkie przesłanki warunkujące dokonanie przez pozwaną wypłaty świadczeń z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej i w konsekwencji oddalenia powództwa w całości;

2. naruszenie prawa materialnego, które jest konsekwencją naruszenia prawa procesowego, w postaci art. 65 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wskazany w punkcie 6 gwarancji ubezpieczeniowej termin 90 dni od dnia powstania należności na złożenie wezwania do zapłaty należy liczyć od dnia 15 października 2010 r., czyli od dnia do którego syndyk masy upadłości wykonawcy miał wyznaczony termin do opracowania technologii naprawy, podczas gdy z prawidłowej interpretacji postanowień gwarancji ubezpieczeniowej należałoby wywieść, iż brak jest wskazania jakie zdarzenia należy uznać za „postanie należności” i w konsekwencji uznanie, że powstanie po stronie powoda obowiązku zapłaty na rzecz podmiotu trzeciego, który uczynił zadość swoim obowiązkom leżącym na wykonawcy (spółce (...)) można uznać za zdarzenie będące desygnatem sformułowania „powstanie należności”.

Mając na uwadze powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na jej rzecz kwoty 24.496,21 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia 4 października 2011 r., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Wniosła jednocześnie o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania przed sądami obu instancji.

W uzasadnieniu apelująca wskazała, że z analizy postanowień gwarancji ubezpieczeniowej (pkt 2) wynika, że przez „należności” należy rozumieć roszczenia powoda do zobowiązanego z tytułu gwarancji z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek, które nie zostały zaspokojone przez zobowiązanego (spółkę (...)). Apelująca wymieniła przykładowe przysługujące jej roszczenia wskazując, że ich konkretyzacja będzie implikowała termin ich powstania, a w konsekwencji termin powstania należności z punktu widzenia pkt 2 gwarancji ubezpieczeniowej. Równocześnie w treści gwarancji nie uregulowano jak ustalać termin powstania należności, a na beneficjenta gwarancji nie nałożono żadnych dodatkowych obowiązków w kwestii przedkładania dokumentów oprócz tych wskazanych w punkcie 7. Dopiero w związku z nie wykonaniem przez spółkę (...) swoich obowiązków lub ich należytego wykonania po stronie powódki powstało określone i konkretne roszczenie z tymi okolicznościami związane.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powódki na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. W ocenie pozwanej roszczenie powódki, o którym mowa w punktach 2 i 6 gwarancji ubezpieczeniowej zmaterializowało się z chwilą bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego zobowiązanemu z tej gwarancji, tj. z dniem 15 października 2010 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona w całości i doprowadziła do zmiany wyroku Sądu Okręgowego w postulowanym przez apelującą kierunku.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji w całości oraz rozważania prawne dotyczące charakteru gwarancji ubezpieczeniowej, zarzutu przedawnienia oraz spełnienia warunków formalnych tego wezwania.

W niniejszej sprawie istotą sporu prowadzonego przez strony jest kwestia interpretacji przepisów gwarancji ubezpieczeniowej udzielonej powódce przez pozwaną dla zabezpieczenia roszczeń zobowiązanej - spółki (...) - w zakresie momentu, który należy uznać za powstanie roszczenia strony powodowej (beneficjenta gwarancji) do gwaranta o wypłatę świadczenia z gwarancji.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego, gdyż błędy popełnione przez Sąd w tym zakresie mogą prowadzić do wadliwych ustaleń, co w konsekwencji może prowadzić do naruszenia prawa materialnego.

Jedyny zarzut naruszenia prawa procesowego dotyczył art. 233 § 1 k.p.c., którego skuteczne postawienie wymaga wykazania, że Sąd orzekający w I instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Tylko takie naruszenie może świadczyć o wadliwym wykonaniu fundamentalnej kompetencji Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącej odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie (vide: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16.12.2005 r., sygn. akt III CK 314/05, z dnia 21.10.2005 roku, sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13.10.2004 r. sygn. akt III CK 245/04). W szczególności skarżąca powinna wskazać, jakie kryteria oceny konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19.06.2008 r., sygn. akt I ACa 180/08). Rozważań takich zabrakło w sformułowanej apelacji.

W ocenie Sądu odwoławczego skarżąca nie zdołała wykazać, aby zaistniała którakolwiek z powołanych okoliczności. Skarżąca obok oddzielnie podniesionego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który polegać miał na zaniechaniu ustalenia, że powódka spełniła wszystkie przesłanki do spełnienia przez pozwaną świadczenia z gwarancji ubezpieczeniowej, dodatkowo sformułowała zarzuty mieszane - materialno-procesowe, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c. Z ich analizy wynika, że dotyczą one nie tyle błędu w ustaleniach faktycznych, co dokonania błędnej wykładni oświadczenia woli gwaranta zawartej w dokumencie gwarancji, a zarzut taki został podniesiony w punkcie 2 petitum apelacji. Należy bowiem podkreślić, że sporne jest nie tyle konkretne ustalenie, to jest brzmienie poszczególnych postanowień gwarancji, czy treść korespondencji prowadzonej przez strony, tylko wykładnia postanowień gwarancji, która doprowadziła Sąd orzekający w pierwszej instancji do uznania, że termin do złożenia wezwania do zapłaty wskazany w punkcie 6 gwarancji należy liczyć od dnia 15 października 2010 r., a w konsekwencji do uznania, że powódka nie dochowała wymagalnych formalności związanych z wezwaniem pozwanej do zapłaty udzielonej gwarancji. Dokonanie przez Sąd Rejonowy wadliwej wykładni spornego postanowienia umowy gwarancji bankowej było związane z naruszeniem art. 65 § 1 k.c., a nie wadliwej oceny dowodów w rozumieniu art. 233 § 1 k.p.c.

W zakresie zarzutu naruszenia prawa materialnego, wynika z niego, że apelująca kwestionuje wykładnię postanowień gwarancji ubezpieczeniowej udzielonej przez gwaranta na zlecenie zobowiązanego.

Na wstępie należy dokonać pewnych uwag natury ogólnej. W orzecznictwie podkreśla się, że gwarancja ubezpieczeniowa jest specyficzną, niestypizowaną, a ukształtowaną głównie przez praktykę, czynnością ubezpieczeniową, znajdującą oparcie prawne przede wszystkim w zasadzie swobody układania stosunków zobowiązaniowych (tak np. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 11 stycznia 2006 roku, I ACa 761/05, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010 roku, V CSK 233/09). Jej treść sprowadza się do zagwarantowania wypłaty przez gwaranta na rzecz beneficjenta gwarancji określonego świadczenia pieniężnego na wypadek zajścia wymienionego w gwarancji zdarzenia. Oznacza to, że do wykładni oświadczeń woli gwaranta, wyrażonej w dokumencie gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek do polisy Nr (...) - (...) odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy dotyczące wykładni oświadczeń woli.

Ustalenie, że strony były związane umową gwarancji ubezpieczeniowej, skutkuje koniecznością poszukiwania rozstrzygnięcia istniejącego między nimi sporu w dyspozycji art. 65 k.c. Z powołanego przepisu wynika, że oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Przy tym, w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Przepis ten przewiduje tzw. kombinowaną metodę wykładni oświadczeń woli (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29.06.1995 r., sygn. akt III CZP 66/95). Metoda ta oparta jest na dwóch kryteriach: subiektywnym i obiektywnym. W pierwszej fazie uznaje się za wiążący sens oświadczenia woli, w jakim zrozumiała go zarówno osoba składająca, jak i odbierająca to oświadczenie. Decydująca jest zatem rzeczywista wola stron. Podstawę prawną do stosowania w tym wypadku wykładni subiektywnej stanowi przepis art. 65 § 2 k.c. Natomiast gdy okaże się, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, konieczne jest przejście do drugiej, obiektywnej fazy wykładni, w której właściwy sens oświadczenia woli ustala się tak, jak adresat sens ten rozumiał i rozumieć powinien. Za wiążące uznać trzeba więc takie rozumienie oświadczenia woli, które jest wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych adresata. Ustalając znacznie oświadczenia woli należy zacząć od sensu wynikającego z reguł językowych. Ponadto przy wykładni oświadczenia woli należy brać pod uwagę okoliczności jego złożenia, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, oraz cel umowy. Także zachowania przejawione przez strony ex post mogą wskazywać na sposób rozumienia oświadczenia woli. Podkreślenia wymaga, że dokument gwarancji został sporządzony przez pozwaną i ma charakter gwarancji abstrakcyjnej, stąd przy zastosowaniu wykładni oświadczeń woli należy rozpocząć od badania reguł językowych, na co słusznie wskazał Sąd I instancji. Tym bardziej, iż powód, jako Beneficjent, nie miał żadnego wpływu na treść zapisów gwarancji.

W niniejszej sprawie sama treść gwarancji miesza pojęcia „należności” oraz „roszczenia z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w okresie ważności gwarancji po podpisaniu protokołu zdawczo odbiorczego” nie precyzując jednocześnie co strony przez te zapisy rozumiały ani tym bardziej nie precyzując jednocześnie terminu w jakim te wezwania powinny być stosowane. Dokonując wykładni postanowień gwarancji należy oprzeć się na regułach rozumowania logicznego, czyli ustalenie znaczenia tych wyrażen poprzez ich porównanie, z uwzględnieniem ich usytuowania w tekście stanowiącym treść oświadczenia woli gwaranta (pозwanej). W punkcie 1 gwarancji wskazano, że gwarant „gwarantuje nieodwołanie i bezwarunkowo na zasadach określonych w niniejszej gwarancji zapłatę beneficjentowi należności określonych w punkcie 2 niniejszej gwarancji do kwoty 24.496,21 zł”, natomiast z punktu 2 gwarancji wynika, że „niniejsza gwarancja zabezpiecza roszczenie beneficjenta w stosunku do zobowiązanego z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w okresie ważności gwarancji po podpisaniu protokołu zdawczo odbiorczego, na zasadach określonych w kontrakcie określonym w punkcie 1, a które to roszczenie nie zostało zaspokojone przez zobowiązanego”. Zgodnie zaś z punktem 6: „wezwanie do zapłaty powinno być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu beneficjenta i złożone w okresie ważności gwarancji, jednak nie później niż 90 dni od daty powstania należności, pod rygorem odmowy zapłaty gwarantowanych należności.”. Z przedstawionego porównania wynika, że wyrażenie „należności” z punktu 1 gwarancji odnosi się do punktu 2. Natomiast w punkcie 2 gwarancji wskazano na roszczenia z tytułu „nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek”. Z uwagi na zastosowane sformułowania i biorąc pod uwagę założenie o wewnętrznej spójności całego oświadczenia woli, przyjęć również należy, że wyrażeniu „należności” z punktu 6 gwarancji nadano również to samo znaczenie, co w punkcie 1. O ile nieusunięcie usterek może budzić wątpliwości, czy

jest to moment kiedy strona ich nie usunęła, czy gdy była wzywana do tego kiedy powstało roszczenie o usunięcie, o tyle już przy nienależnym (wadliwym) usunięciu usterek oczywistym jest, że data wezwania do usunięcia nie może być tą datą, która rodzi początek terminu 90 dniowego do wystąpienia z wezwaniem do gwaranta. W takim bowiem przypadku beneficjent gwarancji wzywając gwaranta do spełnienia świadczenia naraziłby się na zarzut nadużycia swojego prawa, na co trafnie zwraca uwagę apelujący. Dlatego uznać należy, w ślad za apelującym, że dopiero powstanie roszczenia o zapłatę za powstałe wskutek nienależnego wykonania naprawy usterek albo nie podjęcia ich naprawy, jest tym momentem, który rodzi początek upływu tego 90 dniowego terminu wskazanego w punkcie 6 gwarancji. Powyższe rozumienie postanowień gwarancji, biorąc pod uwagę sytuację beneficjenta gwarancji, obciążało go ryzykiem, że jego roszczenie mogło nie powstać przed upływem gwarancji. W niniejszej sprawie sytuacja taka nie miała jednak miejsca. Usterki zostały usunięte na koszt i na ryzyko drugiej strony czyli spółki (...) (zobowiązanej), a powódka (beneficjent gwarancji) do wezwania do zapłaty z dnia 27 września 2011 r., skierowanego do pozwanej załączyła fakturę Vat o nr (...) wystawioną jej w dniu 29 sierpnia 2011 roku przez spółkę (...), która te usterki fizycznie usuwała (k. 86-88). Faktura ta stanowi dowód na powstanie roszczenia powódki oraz wynika z niej rzeczywista data powstania roszczenia. W ocenie Sądu data 29 sierpnia 2011 roku jest więc datą graniczną, tj. datą powstania należności, od której należy liczyć dziewięćdziesięciodniowy termin w jakim strona powodowa miała obowiązek wystąpić o wypłatę tej gwarancji.

W pozostałym zakresie należy w całości podzielić stanowisko Sądu Rejonowego. Wezwanie do usunięcia usterek skierowane do spółki (...) (k. 66 akt) precyzowało te usterki albowiem jego częścią składową był również protokół z przeglądu gwarancyjnego z dnia 24 września 2010 roku, w którym te usterki były wyraźnie wskazane i ten dokument był załącznikiem do wezwania (k. 65). Z wezwania jasno wynikało jaki jest jego zakres i tym samym zakres usterek i wad do usunięcia. Natomiast roszczenie powstało dopiero wtedy, gdy wskazane w wezwaniu (protokole) usterki zostały przez podwykonawcę strony powodowej (spółkę (...)) usunięte.

Sąd odwoławczy podziela również pogląd, że samo wezwanie gwaranta do zapłaty dotarło w terminie obowiązywania gwarancji, tj. w dniu 31 sierpnia 2011 roku, co wynikało z prezentaty postawionej na piśmie. Strona pozwana nie była w stanie wyjaśnić skąd ta prezentata z taką datą powstała, skoro rzekomo wezwanie to miało dotrzeć po tej dacie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, wobec zasadności apelacji, konieczne było wydanie orzeczenia reformatoryjnego (art. 386§1 k.p.c.) o treści, jak w punkcie I, w którym zasądzono od pozwanego na rzecz powoda należność żadaną pozwem. Skutkiem zmiany zaskarżonego orzeczenia jest również zmiana orzeczenia o kosztach procesu. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W niniejszej sprawie strona powodowa wygrała zarówno w I i II instancji w całości.

W postępowaniu przed Sądem I instancji na koszty poniesione przez powódkę składały się opłata od pozwu, opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika ustalone na podstawie § 6 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Stąd na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. zasądzono na rzecz powódki kwotę 4.867 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Na koszty poniesione przez pozwaną składają się opłata od apelacji oraz wynagrodzenie reprezentującego ją zawodowego pełnomocnika ustalona w oparciu o przepis § 6 pkt. 5) w zw. z § 12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO (...)SSO (...)SR del. (...)